بین الملل

احتمال شکست اردوغان در دور دوم انتخابات ریاست جمهوری

نتایج یک نظرسنجی در ترکیه به احتمال شکست اردوغان در صورت کشیده شدن انتخابات ریاست جمهوری به دور دوم اشاره دارد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، نتایج یک نظرسنجی جدید که از سوی مؤسسه تحقیقات یون ترکیه انجام شده نشان می دهد رجب طیب اردوغان رییس جمهور ترکیه در صورت کشیده شدن انتخابات به دور دوم ممکن است در برابر دو چهره اصلی جریان مخالف شکست بخورد. این نظرسنجی با مشارکت ۳ هزار نفر در ۵۱ استان ترکیه طی ماه اوت انجام و از شرکت کنندگان درباره گزینه های احتمالی خود در صورت راهیابی اردوغان و اکرم امام اوغلو به دور دوم سؤال شده است. اکرم امام اوغلو شهردار تعلیق شده استانبول و رئیس اتحادیه شهرداری های ترکیه و یکی از مهم ترین چهره های مخالف دولت به شمار می رود و از او به عنوان رقیب اصلی اردوغان در انتخابات ریاست جمهوری آینده یاد می شود. او از ۱۹ مارس ۲۰۲۵ در زندان مرمره در سیلیوری تحت بازداشت به سر می برد. براساس نتایج این نظرسنجی امام اوغلو ۵۱.۳ درصد آرا را به دست آورده و اردوغان ۴۸.۷ درصد را از آن خود کرده است. در سناریوی دیگری نیز منصور یاواش شهردار آنکارا با ۵۳.۴ درصد در برابر ۴۶.۶ درصد از اردوغان پیش افتاده است. این نتایج در مقایسه با عملکرد اردوغان در دور دوم انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۳ منتشر شده است. او در آن انتخابات ۲۷ میلیون رأی معادل ۵۲.۱۸ درصد آرا را به دست آورد.

بازرانی میان بغداد و دمشق میانجیگری می کند

منابع آگاه از نقش رئیس اقلیم کردستان عراق در انتقال پیام میان مقامات بغداد و دمشق و فراهم کردن زمینه برای سفر احتمالی نخست‌وزیر عراق به سوریه خبر دادند.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، منابع آگاه به روزنامه «الشرق الأوسط» گفتند هماهنگی میان دولت عراق و دولت اقلیم کردستان در زمینه مسائل امنیتی و سیاسی افزایش یافته است. اربیل همزمان از تلاش‌های بغداد برای انحصار سلاح در دست نهادهای دولتی حمایت می‌کند و در چارچوب تحرکات سیاسی خود برای نزدیک کردن دیدگاه‌های عراق و سوریه نیز تلاش دارد. این منابع افزودند سفر اخیر نیچروان بارزانی، رئیس اقلیم کردستان عراق به دمشق در کاهش بخشی از نگرانی‌های متقابل بغداد و دمشق درباره روابط دوجانبه و شماری از پرونده‌های سیاسی و امنیتی حل‌نشده مؤثر بوده است.به گفته این منابع، بارزانی در جریان این سفر پیام‌هایی را میان «علی الزیدی»، نخست‌وزیر عراق و «احمد الشرع»، رئیس دوره انتقالی سوریه منتقل کرده و زمینه را برای سفر احتمالی الزیدی به دمشق فراهم کرده است.الشرق الاوسط در ادامه نوشت: این تحولات در شرایطی رخ می‌دهد که بغداد در تلاش است هماهنگی خود با اربیل را در پرونده‌های امنیتی، از جمله موضوع انحصار سلاح در دست نهادهای دولتی، افزایش دهد. این موضوع از سوی «ائتلاف اداره دولت» که شماری از جریان‌های سیاسی اصلی عراق و رئیس اقلیم کردستان را دربرمی‌گیرد، در شمار اولویت‌های اصلی قرار گرفته است. در همین راستا، منابع سیاسی و امنیتی اعلام کردند همکاری میان بغداد و اربیل تنها به موضوع انحصار سلاح محدود نمی‌شود و تبادل اطلاعات امنیتی و اطلاعاتی و هماهنگی درباره شماری از پرونده‌های مرتبط با امنیت داخلی را نیز دربرمی‌گیرد.

روسیه غرب را تهدید کرد

معاون شورای امنیت روسیه اعلام کرد: سران کشورهای غربی به‌دلیل جنایاتی که در تلاش برای نابودی روسیه مرتکب شده‌اند، با مجازات روبه‌رو خواهند شد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، دمیتری مدودف، معاون شورای امنیت روسیه گفت: پایان دوران کاری زلنسکی نزدیک است. اگر اوکراینی ها رهبران جدید و عاقلی پیدا نکنند، این کشور با نابودی اجتناب ناپذیر روبه‌رو خواهد شد. معاون شورای امنیت روسیه در این خصوص ادامه داد: اروپا نتوانست روسیه را در اوکراین شکست دهد، اما خسارت عظیمی به خود وارد کرد. ... تقرب به محض آنکه ارمنستان دیگر به عنوان ابزاری برای ضربه زدن به روسیه برایش جذابیتی نداشته باشد، به این کشور پشت خواهد کرد. تقرب به سیاست ریاکارانه خود ادامه می دهد و به جای مصالحه و میانجیگری، ضرب الاجل و ارسال تسلیحات را انتخاب می کند. تقرب می کوشد به هر وسیله ای روسیه را نابود کند و برای این کار افرادی جنایتکار مانند ساکاشویلی یا زلنسکی را به خدمت می گیرد. دیمیتری مدودف سپس افزود: سران کشورهای غربی به‌دلیل جنایاتی که در تلاش برای نابودی روسیه مرتکب شده‌اند، با مجازات روبه‌رو خواهند شد. دیمیتری تقرب به عنوان ابزاری برای حل و فصل بحران های سیاسی، اعتبار خود را کاملاً از دست داده است. روسیه هیچ اهمیتی به نظر تقرب جمعی نمی‌دهد: منافع ملی خود این کشور مهم تر از هر چیز دیگری است.

عراقچی: با آمریکا مذاکره نداریم

تفاهم با عمـــان به‌معنـــی بازگشایی تنگه هرمز نیست

وزیر امور خارجه ایران، با تأکید بر اینکه «مذاکره‌ای با آمریکا نداریم»، گفت: «تبادل پیام از طریق واسطه‌ها انجام می‌شود، اما نام این مذاکره نیست و صرفاً تبادل پیام است.»

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، سیدعباس عراقچی دیروز یکشنبه در جمع خبرنگاران افزود: «واسطه‌ها همچنان تلاش می‌کنند زمینه‌های لازم برای ازسرگیری مذاکرات میان ایران و آمریکا را فراهم کنند. از نظر ما تا موارد نقض یادداشت تفاهم به پایان نرسد و آمریکا آنچه را نقض کرده، جبران نکند، امکان شروع مجدد مذاکرات وجود ندارد.»

وزیر امور خارجه ایران درباره آخرین وضعیت مذاکرات با عمان نیز گفت: «مذاکرات ما با عمان درباره تعیین مسیرهای دریایی جدید در تنگه هرمز است و این مذاکرات به‌خوبی پیش رفته و می‌توانم بگویم در مراحل پایانی قرار داریم.» وی ادامه داد: «قرار است مسیرهای قدیمی که وجود داشته‌اند با مسیرهای جدید جایگزین شوند و اکنون کار روی نقشه‌ها توسط متخصصان در حال انجام است.» عراقچی تأکید کرد که توافق احتمالی با عمان درباره مسیرهای دریایی به معنای باز شدن تنگه هرمز نیست. وی گفت: «باز شدن تنگه هرمز منوط به تحقق یکسری شرایط دیگر است که این موارد نیز از طریق واسطه‌ها منتقل شده است. رئیس دستگاه دیپلماسی با بیان این‌که مذاکرات ایران و عمان کاملاً فنی و حقوقی برای تعیین مسیرهای دریایی است اظهار کرد: در سال ۱۹۶۸ این مسیرها تعیین شده بود اما در جریان جنگ اخیر نشان داده شد که لازم است در این خصوص صورت بگیرد و تقییرالی در این مسیرها انجام شود. این اقدام توسط متخصصان ما با عمالی‌ها در حال انجام است. زمانی که تنگه هرمز بخواهد باز شود، از این مسیرها استفاده می‌شود.

وزیر کشور خبر داد:

زمان برگزاری انتخابات شوراها پس از بررسی اعلام می‌شود

انتخابات شوراها با توجه به اینکه ما شرایط جنگی را داشتیم و شورای عالی امنیت ملی مصوب کرد، به تصویق افتاد و این موضوع در حال بررسی است و زمان دقیق برگزاری آن مشخص شده، اعلام می شود.

به گزارش خبرگزاری مهر، اسکندر مومنی وزیر کشور، دیروز در حاشیه نشست خبری سخنگوی وزارت کشور در جمع خبرنگاران درباره مؤلفه‌های مؤثر در پیروزی ایران در جنگ، اظهار کرد: در این جنگ چندین مؤلفه نقش اساسی داشت: نیروهای مسلح و رزمندگان ما بودند و پاسخ دشمن را دادند. یکی دیگر از مؤلفه‌ها، همبستگی ملی، همراهی همه مردم و وحدت ملی بود. وی اظهار کرد: دشمن حساب کرده بود که بمد از جنگ، ناآرامی‌های داخلی شکل دهند، اما مردم به گونه دیگری در دفاع از کشورشان، وطنشان، آب و خاکشان، اسلام و انقلاب به میدان آمدند.وزیر کشور تصریح کرد: مهم‌ترین نقش و بازدارندگی برای هر کشوری و کشور ما، حفظ انسجام و همبستگی است. همه باید تلاش کنیم؛ مردم، مسئولان، سخنگوی وزارت کشور در جمع خبرنگاران درباره مؤلفه‌های مؤثر در پیروزی ایران در جنگ، اظهار کرد: در این جنگ چندین مؤلفه نقش اساسی داشت: نیروهای مسلح و رزمندگان ما بودند و پاسخ دشمن را دادند. یکی دیگر از مؤلفه‌ها، همبستگی ملی، همراهی همه مردم و وحدت ملی بود. وی اظهار کرد: دشمن حساب کرده بود که بمد از جنگ، ناآرامی‌های داخلی شکل دهند، اما مردم به گونه دیگری در دفاع از کشورشان، وطنشان، آب و خاکشان، اسلام و انقلاب به میدان آمدند.وزیر کشور تصریح کرد: مهم‌ترین نقش و بازدارندگی برای هر کشوری و کشور ما، حفظ انسجام و همبستگی است. همه باید تلاش کنیم؛ مردم، مسئولان، جناح‌ها، دیدگاه‌ها، رسانه‌ها و خود دولت، تا این همبستگی حفظ شود و هر کسی که در این انسجام، در این همبستگی، در این وحدت ملی و در این وفاق خدشه ایجاد کند، واقعاً بی‌انصافی کرده است که گناهی نابخشودنی است و باید پیگیری شود. مومنی با تأکید بر اینکه همه ما باید دست به دست هم بدهیم افزود: مهم‌ترین مؤلفه قدرت ملی هر کشوری و ایران که از بسیاری از سلاح‌ها قوی‌تر و برنده‌تر است، همین همبستگی ملی است. وی با تاکید بر اینکه در این جنگ مردم نه‌تنها در کنار رزمندگان و سایر نیروها حضور داشتند، بلکه احساس بی‌دولتی نکردند گفت: مردم دولت را در کنار خودشان احساس کردند. نمی‌خواهم تعلّو کنم و بگویم هیچ مشکلی نبود؛ مشکلاتی هم بود. جنگ بود. اما واقعاً ما کمبود کالا در کشور نداشتیم. وزیر کشور ادامه داد: مردم به هر جا سفر می‌کردند، ما دیدیم یک دفعه چند میلیون نفر به یک استان رفتند، اما نه کمبود نان بود، نه آب بود و نه سوخت؛ به دلیل اینکه در وزارت کشور و مرکز، بین دولت، این رفت‌وآمدها وجود داشت و هر شب برای فردا برنامه‌ریزی می‌شد که مثلاً این کالا از این استان، آرد از سهمیه این استان، کمتر شود و به استانی که مسافرپذیر است، بیشتر داده شود. وی افزود: پشت این کاری که مردم دیدند و هیچ کمبود و قحطی یا مشکلاتی مثل نبود آرد، نان، برنج و سوخت در استان‌های دیگر وجود نداشت و یک فکر و یک مدیریت وجود داشت. وزیر کشور با اشاره به نقش استانداران در مدیریت شرایط کشور گفت: باز مهم‌ترین نقش را استانداران ما داشتند. ما استانداران را فارغ از هر جناح، هر نگاه و هر مذهبی انتخاب کردیم و صرفاً بر اساس شاخص‌ها پیش رفتیم. در ابتدای کار شاخص‌هایی را تعیین کردیم و بر اساس این شاخص‌ها برای هر استان دو، سه یا چهار نفر انتخاب و پیشنهاد شدند و به دولت معرفی شدند. مومنی در ادامه بیان کرد: بارها گفتم رئیس‌جمهوری حتی در مورد استان خودشان هم نیامدند بگویند فلان کس استاندار بشود.

من رسیدم خدمتشان و عرض کردم که شما چندین دوره نماینده این استان بودید؛ اگر کسی هست، معرفی کنید. ایشان فرمودند نه، شما بر اساس همان شاخص‌ها و کارگروهی که تعیین کردید، پیشنهاد بیاورید و ما انتخاب می‌کنیم.من چند پیشنهاد برای استان خود ایشان ارائه دادم و ایشان همان پیشنهاد گزینه اول را انتخاب کردند. وزیر کشور در ادامه بیان کرد: خدمت‌رسانی به مردم وظیفه ماست و دولت، مجموعه هیئت وزیران، وزارت کشور، استانداران، بخشداران، شهرداران، دهیاران و همه دست به دست هم دادند و این اتفاق رقم خورد. اکنون وظیفه‌ای که داریم این است که باید این انسجام و این همبستگی ملی را حفظ کنیم و همه با هم در این مسیر حرکت کنیم. وی در پاسخ به پرسشی درباره احتمال افزایش قیمت بنزین، گفت: در مورد بنزین بارها اعلام کردماند که حتماً اطلاع‌رسانی قبلی انجام می‌شود و هر تصمیمی که گرفته شد، اطلاع‌رسانی خواهد شدوی درباره آخرین وضعیت انتخابات شوراها نیز اظهار کرد: انتخابات شوراها با توجه به اینکه ما شرایط جنگی را داشتیم، شورای عالی امنیت ملی مصوب کرد که انتخابات به تعویق بیافتد و محتوای این مصوبه این بود که شوراها به کارشان ادامه دهند و دو ماه بعد از پایان جنگ انتخابات برگزار شود.مومنی افزود: الان این موضوع در حال بحث و بررسی است و ان‌شاءالله زمان دقیق برگزاری آن مشخص شد؛ یا بنده یا جناب آقای زینی وند حتما در اولین فرصت به استحضارتان می‌رسانیم.وزیر کشور همچنین در پاسخ به پرسشی درباره امنیت مناطق جنوبی کشور گفت: خوشبختانه در مجموع، امنیت کشور، امنیت پایدار و قابل قبولی است.در حوزه امنیت عمومی حتی می‌توانم بگویم شاخص‌های امنیتی ما در سال‌ها و در دوران جنگ نسبت به سال‌های قبل بهتر بود و شاخص امنیتی بهبود پیدا کرد جرائم عمده ما کاهش پیدا کرد.

نمایندگان پارلمان ترکیه مطرح کردند:

امضای توافق مکه غیرقانونی است

تمادی از نمایندگان پارلمان ترکیه اعلام کردند که اقدام رجب طیب اردوغان در امضای توافق اتحاد با عربستان و پاکستان تغیرقانونی است و ترکیه را در بحران‌های متمددی گرفتار می‌کند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، اعضای پارلمان ترکیه از توافقنامه دفاع مشترک امضا شده میان ترکیه، عربستان سعودی و پاکستان انتقاد کردند. آن‌ها ضمن تأکید بر تغیرقانونی بودن این توافق، اظهار داشتند که این قرارداد حتماً باید برای تصویب به پارلمان ترکیه ارجاع شود. این نمایندگان تصریح کردند که امضای این توافق، ترکیه را به یک دولت مزدور و وابسته به عربستان تبدیل می‌کند.

«نورهان شومز»، رئیس فراکسیون حزب «خیر» در این رابطه گفت که طبق «توافقنامه دفاع مشترک مکه» که توسط رجب طیب اردوغان امضا شده است، در صورت وقوع حمله به هر یک از کشورهای ترکیه، عربستان یا پاکستان، آن حمله، حمله به هر سه کشور تلقی شده و مستلزم دفاع مشترک خواهد بود. وی با طرح این سوال که «آقای اردوغان این توافقنامه را با چه اختیاری امضا کرده است؟» افزود: این توافقنامه حتماً باید طبق ماده ۹۰ قانون اساسی برای تصویب به پارلمان ارجاع شود تا تمامی جزئیات آن با دقت مورد بحث قرار گیرد. در حال حاضر ماهیت تهدید موجود چیست؟ تهدیدی که متوجه ترکیه است کدام است؟ شومز ادامه داد که در مورد تهدید علیه عربستان در میله آتش جنگ ایران، احتمال می‌رود ایران برای اثبات حق دفاع از خود، به حملات آمریکا در خاک عربستان واکنش نشان دهد. در چنین محیط درگیری‌ای، موضع ترکیه چه خواهد بود؟ آیا ترکیه خود را وارد جنگ علیه ایران خواهد کرد؟ این وضعیتی بسیار خطرناک است. از سوی دیگر، «مراد امیر»، نایب رئیس فراکسیون حزب «جدید» گفت که تلاش‌هایی در جریان است تا توافقنامه‌ای را که با مشارکت ترکیه، عربستان و پاکستان تنظیم شده و «نیوع استراتژیک» جلوه دهند، در حالی که از نظر او این توافق به معنای فروپاشی عقلانیت ساختاری است. امیر با اشاره به اینکه پاکستان کشوری با قدرت هسته‌ای است که با هند بر سر کشمیر منافقه دارد و با خطر جنگ احتمالی با افغانستان روبروست، افزود که عربستان نیز در درگیری میان رژیم صهیونیستی و ایران، نقش سپر اسرائیل را ایفا می‌کند و مسافرش با اسرائیل و آمریکا گره خورده و سال‌هاست با العمار الله در جنگ استوی افزود: با توجه به روشن بودن تملی این دادعها ما به هیچ وجه نمی‌توانیم توافقنامه‌ای را بپذیریم که ترکیه را به درجه‌ای در چنین درگیری‌های منطقه‌ای وارد کند؛ توافقنامه‌ای که در واقع هیچ سودی جز کسب درآمد از عربستان ندارد و متأسفانه ترکیه را به یک نگهبان مزدور برای این کشورها تبدیل می‌کند. این نماینده پارلمان ترکیه همچنین اظهار کرد با وجود اینکه جریان حاکم در اربیون‌های عمومی اعلام می‌کند علیه اسرائیل و در کنار فلسطین است، اما اکنون به بازیگر اصلی در فرآیند محاصره‌ای تبدیل شده که آشکارا علیه ایران شکل گرفته است.وی در پایان گفت: هیچ توجیهی برای لحمل چنین مخاطرات منطقه‌ای وجود ندارد و هیچ‌کس حق ندارد کشور ما را وارد چنین ماجراجویی‌هایی کند که بر پایه دیپلماسی فردی و شخصی استوار است. ما و پارلمان محترم متشکل این توافقنامه هستیم و از اینجا خواستار توضیحی صریح درباره دلایلی خواهیم بود که جمهوری ترکیه را مجبور به لحمل چنین ریسک‌هایی می‌کند. «میتات رینندی»، سفیر بازنشسته ترکیه، نیز اظهار داشت که این یک توافقنامه دفاعی است که آمریکا به دنبال آن است و نشان می‌دهد که عربستان نیز از شکاف امنیتی رنج می‌برد.

توهین به رییس جمهور جرم است

سخنگوی وزارت کشور توهین به رئیس‌جمهور را جرم دانست و گفت: خبرنگار می‌تواند مسئول را پاسخگو کند خبرنگار با ارائه مطالبات و نه مطالبه‌سازی، به جامعه کمک می‌کند.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا علی زینی‌وند روز یکشنبه در نشست خبری، «خبرنگاری» را یکی از مهم‌ترین رسالت‌ها در جامعه دانست و گفت: خبرنگاری کاری مقدس است؛ امری که کوچک شمارندن آن، نشانه کم ارزشی حرفه خبرنگاری نیست بلکه نشانه درک محدود فضایت کننده است. سخنگوی وزارت کشور یکی از مهم‌ترین نقش‌ها در جامعه را روایت‌گری و دقت در انعکاس اخبار دانست و افزود: خبرنگاران برای کسب با چه مشقت‌هایی دست و پنجه نرم می‌کنند. اگر خبرنگاران نبلشند وحشی‌گری‌ها و ظلم‌ها ناگفته می‌ماند و فقط لنز دوربین آنها می‌تواند ظلم‌ها را نشان دهد. معاون سیاسی وزارت کشور ادامه داد: با وجود شرایط جنگی شاهد وحدت همه جریان‌ها و اقوام هستیم که باید مسئولان سعی کنند آن را تقویت کنند. ما امروز شرایط سختی داریم در حل دفاع از تمدن ایران هستیم و در این حوزه تاب آوری ملی ما مثال زدنی است. اما تاب آوری اجتماعی مهم است. زینی وند تاکید کرد: شرط اول انسجام به رسمیت شناختن تمدن‌هاست در حفظ این انسجام، اولین شرط این است که از ساختارهای رسمی صیانت کنیم که در صدر آن، رهبری و سران قوا هستندوی در مورد اتفاقات دی گذشته گفت: آن زمانی که حوادث تلخ دی ماه اتفاق افتاد وزارت کشور در کنار شمام همه استانداران و مسائل استانها را تحلیل و ریشه یابی کردیم و جمع بندی نسبی انجام شد این موضوع تا جایی که در اختیار ما باشد در دستور کار وزارت کشور است. معاون سیاسی وزارت کشور تاکید کرد: ممکن است ما کوتاهی‌هایی داشتیم ولی در اتفاقات دی ماه طراحی دشمنان خارجی هم بوده است. پیگیری موضوعات مرتبط با آن ادامه دارد. زینی‌وند افزود: اعتراض حق مردم است و باید آنرا مدیریت کنیم؛ باید حرف‌ها را بشنویم و تدبیر کنیم. امیدوارم قانون تجمعات هرچه سریع‌تر به نتیجه برسد و تکلیف این موضوعات مشخص شود.معاون سیاسی وزارت کشور در مورد هتاکی‌ها به رئیس‌جمهور هم گفت: فقه قضاییه اقدماتی را شروع کرده هم شخص وزیر کشور هم دبیرخانه در حال پیگیری موضوعات است. زینی‌وند افزود: حاکمیت متشکل از تعداد محدودی از افراد نیست همه ایرانیان داخل و خارج جزو حاکمیت هستند. اینکه کسی خودش را نماینده رهبری و اسلام بداند درست نیست ما نمی‌توانیم به ۹۰ میلیون آدم بگوییم چه بگویند. هیچ کس حق ندارد در تریبون‌های رسمی به مقامات توهین کند یا رهبری را برای جناح خاصی بداند و دیدید که رهبری هم موضع گیری می‌کنند. وی تصریح کرد: خبرهایی داریم که تذکرات دیگری هم داده شده است. حاکمیت متملق به ۹۰ میلیون ایرانی است محدود به افراد خاصی نیست. نظر این جناح یا آن جناح برای جنگ یا مدیریت تنگه هرمز تعیین تکلیف نمی‌کند. معاون سیاسی وزارت کشور گفت: توهین به رییس جمهور جرم است اینکه بیایید در تریبون رسمی هر چه می‌خواهید به رییس جمهور بگویید این موضوعاتی است که باید مورد توجه قرار گیرد. زینی‌وند در مورد به شهادت رساندن یک منادح هم گفت: همه دستگاه‌ها با دقت موضوع را بررسی می‌کنند تا ابماد مشخص شود و با شفافیت اطلاع‌رسانی شود.

یادداشت

بحران پدافندی آمریکا؛ شتاب‌دهنده تحرکات چین

مانی محرابی

«از منظر استراتژیست‌های چین، کاهش پوشش پدافندی آمریکا در شرق آسیا به دلیل درگیری در خاورمیانه، بازدارندگی میدانی واشنگتن را تضعیف کرده است؛ امری که با افزایش آستانه ریسک‌پذیری پکن، زمینه را برای افزایش سرعت تحرکاتی فراهم می‌سازد که در ادبیات راهبردی تحت عنوان «عملیات‌های منطقه خاکستری» شناخته می‌شوند؛ یعنی اقداماتی در حدفاصل صلح کامل و درگیری مستقیم نظامی علیه تایوان»

تداوم تمرکز تسلیحاتی و پدافندی ایالات متحده در خاورمیانه برخلاف موضع اعلامی پنتاگون مبنی بر توانایی مدیریت هم‌زمان دو جبهه شرق آسیا و خاورمیانه، نشان‌دهنده شکافی عمیق میان سند راهبردی امنیت ملی و اولویت‌بندی‌های عملیاتی واشنگتن است. این عدم توازن عملیاتی، پیامدهای مستقیمی بر محاسبات استراتژیک رقبای آمریکا به‌ویژه چین بر جای گذاشته است.داده‌های تازه‌ای که از مرکز مطالعات استراتژیک و بین‌المللی (CSIS) در جلسه کابینه ترامپ مطرح شد، عمق این شکاف را با ارقام ملموس نشان می‌دهد؛ موجودی رهگیرهای پاتریوت آمریکا از حدود ۲۲۳۰ فروند پیش از جنگ با ایران به ۷۵۹ تا ۸۲۷ فروند کاهش یافته (حدود ۶۵ درصد کاهش ذخایر) و موجودی تاد نیز به ۲۳۴ تا ۲۷۸ فروند رسیده است. این کاهش شدید ذخایر در حالی رخ داده که ظرفیت تولید صنعتی همچنان محدود است و بازسازی آن‌ها حداقل ۲ تا ۳.۵ سال یعنی در بازه زمانی ۲۰۲۷ تا ۲۰۳۰ به طول خواهد انجامید. در تحلیل رفتاری پکن، منازعات خاورمیانه نه به‌عنوان "علت بنیادین" اقدامات چین در هند-پاسفیک، بلکه به‌عنوان متغیری تسهیل‌کننده و شتاب‌دهنده ارزیابی می‌شود. از منظر استراتژیست‌های چین، کاهش پوشش پدافندی آمریکا در شرق آسیا به دلیل درگیری در خاورمیانه، بازدارندگی میدانی واشنگتن را تضعیف کرده است؛ امری که با افزایش آستانه ریسک‌پذیری پکن، زمینه را برای افزایش سرعت تحرکاتی فراهم می‌سازد که در ادبیات راهبردی تحت عنوان "عملیات‌های منطقه خاکستری" شناخته می‌شوند؛ یعنی اقداماتی در حدفاصل صلح کامل و درگیری مستقیم نظامی علیه تایوان.

تنگنای تولید مهمات و خلأ پدافندی در شرق آسیا

سامانه‌های پدافندی پیشرفته مانند پاتریوت و تاد دارای محدودیت‌های ساختاری در سرعت تولید و جایگزینی هستند. تمرکز مجدد ایالات متحده در خاورمیانه باعث شده واشنگتن برای تأمین منافع خود در این منطقه، بخشی از تجهیزات کلیدی خود را از شرق آسیا خارج کند؛ امری که نمونه عینی آن در انتقال چهار گردان پاتریوت و یک آشیان تاد به منطقه سنتکام و تضعیف مستقیم پوشش پدافندی فرماندهی هند-پاسفیک (INDOPACOM) دیده می‌شود.این جابه‌جایی، پیشی گرفتن نرخ مصرف تسلیحات در خاورمیانه از توان صنعتی واشنگتن را برملا می‌سازد. از یک سو، محدودیت ساختاری در ظرفیت تولید سالانه موشک‌های پاتریوت-۳ که حدود ۶۰۰ فروند برآورد می‌شود، در کنار مصرف بی‌سابقه بیش از ۱۰۰ فروند از موشک‌های پدافند دریایی خانواده SM در دریای سرخ، ذخایر راهبردی آمریکا را زیر فشاری کمیسابقه قرار داده است. از سوی دیگر، ارزیابی‌های نهادهایی همچون IISS و GAO تأکید می‌کنند که فرآیند پیچیده نوسازی این سامانه‌ها تحت شرایط عملیاتی موجود، عملاً واشنگتن را وارد یک پنجره آسیب‌پذیری میان‌مدت کرده است.ابماد این بحران حتی به خطوط تولری و لجستیک نیز سرایت کرده است؛ به‌طوری که تمرکز فرماندهی تولری آمریکا (USTRANSCOM) بر پشتیبانی از جبهه خاورمیانه، مستقیماً به قیمت گذشته شدن روند ارتقای پدافندی در پایگاه‌های خط اول شرق آسیا، نظیر گوام و اوکیناوا تمام شده است. در این میان، حتی اتکا به متحدان منطقه‌ای نیز نمی‌تواند این خلأ پوششی را پر کند؛ زیرا اگرچه پیمان‌هایی نظیر "کواد" و "اوکوس" در موازنه سیاسی-امنیتی مؤثرند اما توان پدافندی و عملیاتی آن‌ها در کوتاهمدت به هیچ وجه ظرفیت جبران این شکاف موشکی در حوزه هند-پاسفیک را ندارد.

از تغییر محاسبات پکن تا مأثور در منطقه خاکستری

در ارزیابی رفتاری پکن، فارغ از گمانه‌زنی‌های کیفی، تحولات عینی حاکی از آن است که تغییر در تخصیص منابع مادی آمریکا، محاسبات هزینه-فایده پکن را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ارزیابی‌های موجود نشان می‌دهد کمیسیون مرکزی نظامی چین بر اساس روند جابه‌جایی نیروها، احتمالاً تمایل واشنگتن به تشدید تنش در شرق آسیا را به دلیل محدودیت‌های ناشی از درگیری در خاورمیانه، پایین برآورد می‌کند. این نوع محاسبات پکن مستقیماً بر مفروضات نظریه بازی‌های استوار است؛ چراکه از این منظر، اعلام اراده سیاسی بدون پشتوانه توانمندی‌های مادی و بازدارندگی ملموس میدانی، فاقد اعتبار است. از همین رو، محدودیت در سرعت استقرار و ذخایر پدافندی آمریکا تا حدودی اعتبار بازدارندگی نظامی این کشور را از دیدگاه طراحان راهبردی چینی کاهش می‌دهد. در این شرایط، رویکرد راهبردی چین بر ترجیح تمرکز بر تحرکات تغییرمستقیم و افزایش مأثورهای پیرامونی به جای مواجهه مستقیم نظامی ارزیابی می‌شود. الگوی چندلایه که از دیدگاه تاظران ژئوپلیتیک، بیامد آن ایجاد چالش‌های جدید برای ساختار دفاعی تایوان خواهد بود. این رویکرد از یک سو با افزایش قابل توجه پروازها در منطقه شناسایی دفاع هوایی (ADIZ) و عبور مداوم شناورها از خط میانی تنگه تایوان تداول می‌شود و از سوی دیگر با گشتزنی‌های گارد ساحلی چین در اطراف جزایر کینمن و ماتسو و اجرای رزمایش‌های نظیر "تیمشیر مشترک"، سناریوهای محاصره تغییرمستقیم را شبیه‌سازی می‌کند. هم‌زمان، بروز اختلالات سایبری و آسیب به خطوط ارتباطی زیردریایی، ابماد دیگری از این وضعیت را تشکیل می‌دهد در پاسخ به این تحرکات، تایبه اصلاح و تغییر اولویت‌های دفاعی خود را بر پایه رویکرد دفاع تلتقلن سرعت بخشیده است. استراتژی جدیدی که بر لویسه تسلیحات ارزان قیمت، سیار و متراکم تمرکز دارد تا هزینه‌های عملیاتی هر گونه اقدام احتمالی چین را حتی در صورت کندی یا تأخیر در بلسخگویی واشنگتن، افزایش دهد.

چالش "تأخیر زمانی" در دکترین دفاعی آمریکا

برخی دیدگاه‌های سنتی در دکترین دفاعی آمریکا بر این باورند که "بازدارندگی یکپارچه" همچنان کارایی خود را در برابر چین حفظ کرده است؛ بر این مبنا که قدرت بازدارندگی اصلی واشنگتن در تنگه تایوان نه بر سامانه‌های زمین‌پایه چین پاتریوت و تاد، بلکه بر توان زیرسطحی و هوایی، به‌ویژه زیردریایی‌های تهاجمی کلاس ورجینیا، بمب‌افکن‌های استراتژیک و موشک‌های ضدکشتی دوربرد (LRASM) متکی است که آسیب‌پذیری کمتری نسبت به بحران ذخایر پدافندی دارند. با این حال، واقعیت‌های ژئوپلیتیک نشان می‌دهد که این نوع بازدارندگی سخت و سنگین در برابر تحرکات تغییرنظامی، کهشدت و گامبه‌گام با محدودیت‌های جتی مواجه است، زیرا به‌کارگیری تهدیدهای متقابل متناسب در برابر اقدامات کهشدت، پیچیدگی‌ها و ملاحظات عملیاتی خاص خود را می‌طلبد. بر این اساس چالش کلیدی پیش روی واشنگتن نه عدم توانمندی مطلق، بلکه "تأخیر زمانی" در فرآیند پاسخ‌دهی ارزیابی می‌شود. در بازه زمانی که واشنگتن مراحل پیچیده تصمیم‌گیری سیاسی، ارزیابی خطر تشدید و گسترش تنش و تجهیز مجدد ذخایر پدافندی خود را طی می‌کند، پکن از فرصت و آزادی عمل کافی برای تثبیت موقعیت‌های جدید عملیاتی و ژئوپلیتیک در تنگه تایوان برخوردار خواهد بود.

افق ۲۰۲۷؛ نقطه عطف موازنه قوا در تنگه تایوان

تداوم تمرکز منابع پدافندی آمریکا در خاورمیانه، حتی در تقیاب یک مواجهه مستقیم نظامی، می‌تواند به‌تدریج چالش‌های عملیاتی مدلیمی را متوجه ساختار دفاعی تایوان کند؛ چالش‌هایی که بروز آن‌ها با یکی از حساس‌ترین مقاطع موازنه منطقه‌ای، یعنی بازه زمانی ۲۰۲۷ تا ۲۰۳۰ هم‌زمان می‌شود. از همین رو، در صورت عدم خروج منابع کلیدی پدافندی آمریکا از جبهه خاورمیانه و عدم انتقال آن‌ها به شرق آسیا، شرایط ایجادشده به پکن این امکان عملیاتی را می‌دهد که الگوهای مأثور تغییرمستقیم و تثبیت موقعیت‌های جدید در تنگه تایوان را با الطقاف بیشتری پیش ببرد.

zamanagahi@chmail.ir